

Speranza: vize pro Jezeří

Vedoucí práce: Prof. Ing. Arch. Akad. Arch. Václav Girsá

Území mezi Jirkovem a Horním Jiřetínem a mezi Jezeřím a Komořany (cca 8 × 6 km) vyplnil v průběhu 2. poloviny 20. století velkolom ČSA, jehož činnost zcela přetvořila historický krajinný reliéf území a zničila dvě města a sedm vesnic. Jde o mimořádně velkou vytěženou plochu, na níž právě končí těžební činnost. Autor si vytkl velmi náročný úkol: na základě poznání historie území a aktuálních koncepcí nového uspořádání a využití krajiny přijít s vlastním názorem. Velmi nedávno se původní záměr tradiční rekultivace změnil v tom smyslu, že podstatná část území má být ponechána přirozené sukcesi, která již nyní místy vytváří zcela unikátní biotopy. Autor své řešení konzultoval se státní správou i samosprávou, s Agenturou ochrany přírody a krajiny, Národním památkovým ústavem i dalšími podstatnými autoritami.

Práce řeší celkové uspořádání nové krajiny s důrazem na vodní plochy (nové Komořanské jezero) a toky (obnovený tok Bíliny i potoků z Krušných hor), železnice, silnice, pěši i cyklokomunikace. Respektuje již schválené koncepce, odstraňuje některé jejich rozpory a především jako vůbec první přichází s ideou výstavby nových (resp. obnovených) sídel. Albrechtice jsou navrženy v původním místě i urbanistické struktuře a s funkcí vytvoření zázemí pro návštěvníky jak jezera, tak blízkého zámku Jezeří. Nové Ervěnice, posunuté do příhodnější polohy, se základní urbanistickou strukturou inspirovanou půdorysem zaniklého města, ale celé sídlo má být kampusem ústecké Univerzity Jana Evangelisty Purkyně. Konečně třetí sídlo, nový Dolní Jiřetín, je také situováno do sousedství zaniklého města, ale řešeno zcela nově v radiálně-okružní kompozici. Jeho funkcí je rezidenční bydlení. (Při obhajobě by autor měl zdůvodnit, proč se rozhodl pro takovou půdorysnou kompozici, která v regionu nemá analogii.) Mezi tímto sídlem a jezerem je navržena nová poloha pro obří korečkové rypadlo RK5000. Rozsáhlý industriální areál v Komořanech má být v severní části proměněn na vědecko-technický park a v jižní části nadále sloužit výrobě.

Všechna tato čtyři sídla jsou řešena v podrobnosti urbanistických studií.

Práce je zpracována s vysokou erudicí a zájmem o řešené území i problematiku. Všem složkám území je věnována adekvátní pozornost. O její kvalitě vypovídá i nebývalý rozsah: 315 stran, s přílohami dokonce 431 stran. Nadstandardní je rovněž počet výkresů, fotografií i archivní dokumentace. Práce je mimořádně kvalitní a měla by sloužit jako reálný podklad pro rehabilitaci území. Doporučuji, aby se jí dostalo mimořádného ocenění.

Práci hodnotím stupněm

A – výborně

Karel Kuča

ing. arch. Karel Kuča

V Praze dne 2. 6. 2024